

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 96.084 van 31 mei 2001
in de zaak A. 63.856/VII-13.229.**

In zake : 1. Jozef VANDEVELDE,
2. Veronique STOCKER,
beiden wonende te BONHEIDEN,
Plaslei 4

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat W. DE CUYPER,
kantoor houdende te SINT-NIKLAAS,
Vijfstraten 57.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat
Jozef VANDEVELDE en Veronique STOCKER op 29 mei 1995
hebben ingediend om de vernietiging te vragen van het
besluit van de minister vice-president van de Vlaamse
regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisves-
ting van 22 maart 1995, waarbij hun beroep tegen het
besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad
van Antwerpen van 8 september 1994 houdende weigering
van de vergunning voor het exploiteren van een mestkip-
penbedrijf aan de Bergstraat 49 te Sint-Katelijne-Waver
(Onze-Lieve-Vrouw-Waver), ongegrond wordt verklaard en
het beroepen besluit wordt bevestigd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
C. ADAMS;

Gelet op de beschikking van 11 mei 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 14 februari 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 maart 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat C. DE NIJN die, loco Advocaat W. DOM verschijnt voor de verzoekende partijen, en van Advocaat S. WALGRAEVE die, loco Advocaat W. DE CUYPER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. ADAMS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De gegevens van de zaak

Overwegende dat de feitelijke gegevens als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. De verzoekende partijen baten oorspronkelijk een vergund pluimveebedrijf uit aan de Plaslei te Bonheiden (Rijmenam).

1.2. Op 6 mei 1995 dienen zij een milieuvergunningsaanvraag klasse 1 in bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen met het oog op de exploitatie van een mestkippenbedrijf in Sint-Katelijne-Waver, omvattende 2 stallen voor in totaal 40.000 kippen, de bovengrondse opslag van 15.000 liter petroleum, 4 silo's voor elk 20 ton voeder en 2 ventilatorensystemen met electromotoren van samen 16 kW.

1.3. Op 8 september 1994 weigert de bestendige deputatie de gevraagde milieuvergunning.

1.4. Tegen deze weigeringsbeslissing tekenen verzoekers administratief beroep aan.

Gedurende de beroepsprocedure worden de volgende adviezen verleend :

- de Vlaamse Landmaatschappij adviseert op 15 december 1994 ongunstig omdat er onvoldoende mestafzetmogelijkheden voorhanden zijn;

- de administratie gezondheidszorg verleent op 4 januari 1995 een voorwaardelijk gunstig advies;

- het bestuur milieuvergunningen adviseert ongunstig op 20 januari 1995 omdat, met betrekking tot het voorgelegde mestexportcontract, "niet voldaan is aan de EEG-richtlijn 92-198, meer bepaald aan de voorwaarde van de EEG-verordening 93-259 in verband met de toelating om mest te mogen invoeren in Frankrijk";

- het bestuur ruimtelijke ordening brengt op 26 januari 1995 een principieel gunstig advies uit;

- de gewestelijke milieuvergunningscommissie adviseert op 27 januari 1995 gunstig voor wat betreft één stal voor 20.000 mestkippen, 2 silo's voor elk

20 ton voeders en een ventilatiesysteem met een elektrisch vermogen van ca. 8 kW. Zij stelt voor het overige gevraagde te weigeren.

1.5. Met het thans bestreden ministerieel besluit wordt het administratief beroep van verzoekers ongegrond verklaard en het beroepen besluit bevestigd;

2. De ontvankelijkheid van het beroep

2.1. Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het beroep laattijdig werd ingediend en dus onontvankelijk is;

2.2. Overwegende dat uit een door verzoekers bijgebracht uittreksel der aangetekende zendingen van De Post blijkt dat het bestuur milieuvergunningen op 28 maart 1995 het bestreden besluit per aangetekende zending heeft verstuurd naar verzoekers; dat deze terecht stellen dat zij ten vroegste daags nadien, met name op 29 maart 1995 kennis hebben kunnen nemen van het bestreden besluit; dat het beroep, ingediend op 29 mei 1995 tijdig werd ingesteld; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

3. De gegrondheid van het beroep

3.1. Overwegende dat in het eerste onderdeel van het enig middel verzoekers onder meer aanvoeren dat de in het bestreden besluit voorgehouden afstandsregel van 300 meter onvoldoende werd gemotiveerd, en het niet volstaat naar de afstandsregels van Vlarem II te verwijzen, nu dit besluit onwettig is verklaard, dat bovendien door een landmeter werd vastgesteld dat, in tegenstelling tot wat de minister heeft geoordeeld, wel degelijk aan de kwestieuze afstandsregel is voldaan; dat in het tweede onderdeel van het middel verzoekers doen

gelden dat het bestreden besluit ten onrechte stelt dat de noodzaak van een bedrijfsverplaatsing niet afdoende is aangetoond, omdat wordt uitgegaan van een aantal verkeerde premissen, en dat een exploitatieverplaatsing zich opdringt, enerzijds om expansieredenen, anderzijds wegens de situering van de nieuwe gezinswoning; dat in een derde onderdeel wordt aangevoerd dat het de bevoegde overheid niet is toegestaan een vergunning te weigeren omdat geen afdoende bewijs van mestafzet werd voorgelegd, en dat dit bewijs overigens wel door verzoekers werd geleverd; dat in een vierde en laatste onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat het bestreden besluit ten onrechte overweegt dat de petroleumopslag niet werd aangeduid op het ingediende grondplan, zodat een beoordeling van mogelijke risico's voor mens en milieu onmogelijk is, dat immers de concrete bovengrondse plaatsing en ligging van deze opslagplaats werd weergegeven op het bij de aanvraag gevoegde inplantingsplan;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord doet gelden dat in het aangevochten besluit wel degelijk wordt gemotiveerd vanuit milieuhygiënisch oogmerk met betrekking tot de aan de gevraagde vergunning verbonden risico's, dit na kennisname van de vooraf uitgebrachte adviezen en dat na onderzoek van de feitelijke omstandigheden -en dus los van enige afstandsregel uit Vlarem II- kan worden gesteld dat de exploitatie van de inrichting, gelet op de onvoldoende ruimtelijke scheiding tussen de stal en één of meer geurhindergevoelige gebieden, aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder (eerste onderdeel); dat zij voorts stelt, met betrekking tot het tweede onderdeel, dat "een noodzakelijke bedrijfsverplaatsing, om welke redenen dan ook, (...) niet weg (neemt) dat op de beoogde locatie de nieuwe exploitatie aan de milieunormen moet voldoen zoals die in casu aan de hand van de dossiergegevens hun

weerslag vinden in de vastgestelde afstandsregel"; dat zij, wat het derde onderdeel van het middel betreft, uitgebreid argumenteert waarom de minister wettig heeft kunnen besluiten dat er geen garanties zijn inzake mestafzet op langere termijn; dat, met betrekking tot het vierde en laatste onderdeel van het enig middel, zij staande houdt dat op het bijgevoegde grondplan de opslag van petroleum niet werd aangeduid;

3.3. Overwegende dat de verzoekers in hun memorie van wederantwoord in essentie herhalen wat zij reeds in het inleidend verzoekschrift hadden doen gelden;

3.4.1.1. Overwegende, wat het eerste onderdeel van het enig middel betreft, dat de geviseerde passage van het bestreden besluit luidt als volgt :

"Overwegende dat de pluimveehouderij in totaal 40.000 stuks pluimvee ouder dan 3 weken telt; dat teneinde de geurhinder ten aanzien van geurhindergevoelige gebieden tot een aanvaardbaar niveau te kunnen beperken, technisch een minimale ruimtelijke scheiding is vereist tussen de stallen en mestopslagplaatsen enerzijds en deze geurhindergevoelige gebieden anderzijds; dat afhankelijk van de conceptie van de stallen de verluchting ervan alsmede de mestopslag overeenkomstig de gehanteerde technische criteria in dit geval een afstandsregel tot geurhindergevoelige gebieden geldt van 300 m; dat de stallen gelegen zijn op circa 1.000 m van een woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter, op circa 1.500 m van een woonuitbreidingsgebied, op circa 450 m van een recreatiegebied en op circa 1.300 m van een parkgebied;

Overwegende dat de afstand van de kleinste, meest westelijk ingeplante stal tot het meest nabije woongebied met een landelijk karakter ongeveer 260 m bedraagt; dat op het plan ingediend door aanvragerster tijdens de zitting van de gewestelijke milieuvergunningcommissie van 27 januari 1995, noch het betrokken woongebied met een landelijk karakter, noch de stal voor 18.000 kippen zijn aangegeven; dat er blijkbaar van uitgegaan wordt dat het bedoelde gebied door een ontworpen snelweg ca. 70 m naar het zuiden toe ingekrompen zou worden;

Overwegende dat ter zake geen bevestiging gegeven wordt door de afdeling stedenbouwkundige vergunningen; dat bijgevolg het situatieplan, opgemaakt door

landmeter-expert Louis SCHROVEN, niet aantoonde dat de nodige ruimtelijke scheiding tussen de stallen en naburig woongebied met een landelijk karakter voorhanden is; dat aan voormelde afstandsregel derhalve niet is voldaan; dat gelet op de onvoldoende ruimtelijke scheiding tussen de stal en één of meer van voormelde geurhindergevoelige gebieden kan worden gesteld dat de exploitatie van de inrichting aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder ten aanzien van deze gebieden";

3.4.1.2. Overwegende dat hieruit blijkt dat de weigeringsbeslissing onder meer is gestoeld op het feit dat niet aan een afstandsregel van 300 meter tot geurhindergevoelige gebieden is voldaan, dit "overeenkomstig de gehanteerde technische criteria"; dat noch het bestreden besluit, noch de adviezen waarop het bestreden besluit is gesteund, enige specificering bevatten aangaande de "gehanteerde technische criteria" terwijl wordt vastgesteld dat artikel 360, § 5, van het besluit van de Vlaamse regering van 7 januari 1992 houdende vaststelling van het Vlaamse reglement inzake milieuvoorwaarden voor hinderlijke inrichtingen (oude Vlarem II) in dergelijke afstandsregel voorziet en dat in het bestreden besluit identiek dezelfde bestemmingsgebieden worden opgesomd als in die bepaling; dat met verzoekers dan ook kan worden besloten dat op impliciete wijze toepassing werd gemaakt van het eerst onwettig bevonden en nadien bij arrest nr. 52.260, de v.z.w. KONINKLIJK VERBOND DER BELGISCHE SCHUTTERSVERENIGINGEN, van 16 maart 1995, vernietigde Vlarem II; dat het niet opgaat omschrijvingen als "volgens de gehanteerde technische criteria" aan te wenden, teneinde te argumenteren dat geen toepassing meer wordt gemaakt van Vlarem II, terwijl de "gehanteerde technische criteria" volledig overeenstemmen met deze vervat in artikel 360, § 5, van dat vernietigde Vlarem II; dat dienvolgens die criteria niet als rechtsgeldige criteria -ook niet als algemeen geldende beleidsregel- in aanmerking kunnen worden genomen; dat in casu geen concrete, specifiek op het bedrijf betrekking hebbende evaluatie heeft plaats-

gegrepen; dat het eerste onderdeel van het enig middel gegrond is;

3.4.2.1. Overwegende, wat het tweede onderdeel van het enig middel betreft, dat het hierin aangevochten motief luidt als volgt:

"Overwegende dat blijkens de verklaringen van de exploitant de vergunning wordt aangevraagd ter vervanging van 19.000 dieren op de vergunde inrichting te Bonheiden, waar geen uitbreiding mogelijk zou zijn; dat deze bewering nergens wordt gestaafd; dat bovendien zoals blijkt uit vorige overwegingen ook op de thans gevraagde locatie geen uitbreiding mogelijk is gelet op de gehanteerde milieu-technische afstandsregels; dat de vergunning voor het bedrijf te Bonheiden werd verleend bij aktename door het college van burgemeester en schepenen op 25 oktober 1990; dat deze aktename geldt als vergunning tot 31 augustus 2011; dat deze inrichting voor de toepassing van de gehanteerde milieu-technische criteria als bestaand bedrijf wordt beschouwd waarop de afstandsregels ook na het verval van de lopende vergunning niet van toepassing zijn; dat bijgevolg niet afdoende wordt aangetoond waarom de beoogde bedrijfsexploitatie noodzakelijk zou zijn; dat gelet op de looptijd van de vergunning een noodzakelijke bedrijfsverplaatsing om milieu-redenen vooralsnog niet aan de orde is;"

3.4.2.2. Overwegende dat in het bestreden besluit geen enkele reglementaire bepaling wordt aangehaald op grond waarvan, op het ogenblik dat het besluit werd genomen, de herlocalisatie van een bedrijf of inrichting slechts zou kunnen worden gevraagd en vergund in het geval van een strikte noodzaak van die herlocalisatie; dat dit onderdeel van het middel in de besproken mate gegrond is;

3.4.3.1. Overwegende, met betrekking tot het derde onderdeel van het enig middel, dat het derde weigeringsmotief luidt als volgt :

"Overwegende dat de Vlaamse Landmaatschappij op 30 januari 1995 schriftelijk haar gewijzigde standpunt meedeelt ten gevolge van de bijkomende gegevens die

ter beschikking werden gesteld tijdens de zitting van de GMC dd. 27 januari 1995; dat blijkens dit advies de ecologisch verantwoorde mestafzet is gestaafd door een exportcontract naar Frankrijk; dat dit contract evenwel slechts geldig is tot 26 augustus 1995; dat er geen garanties zijn inzake de mestafzet op langere termijn; dat bovendien deze mestafzetmogelijkheid noodzakelijk is voor de dierlijke mest geproduceerd op de vestiging te Bonheiden; dat de producent welsiwaar verklaarde afstand te willen doen van zijn exploitatie te Bonheiden; dat hiervoor evenwel geen sluitende garanties worden geboden; dat gelet ook op het misleidende karakter van onderhavige aanvraag deze bewering dient gerelativeerd te worden; dat bovendien in het kader van de behandeling van onderhavig dossier geen voorwaarden kunnen opgelegd worden die betrekking hebben op een elders vergunde inrichting, zoals voorgesteld in het advies van de VLM en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie";

3.4.3.2. Overwegende dat er geen bepaling is die op de dag van het bestreden besluit voorschreef dat de aanvrager van een exploitatievergunning of milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten diende te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten diende over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 geen regels bevatte met het oog op het beoordelen van een exploitatie- of milieuvergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding kunnen geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan vier mestafzetmogelijkheden voorhanden zijn : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank; dat in de toenmalige stand van de wetgeving de overheid derhalve niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een exploitatievergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer

van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken; dat het derde onderdeel van het enig middel gegrond is;

3.4.4.1. Overwegende, met betrekking tot het vierde en laatste onderdeel van het enig middel, dat het bestreden besluit overweegt "dat de opslag van petroleum niet op het ingediende grondplan is aangeduid; dat bijgevolg geen beoordeling kan gebeuren van de mogelijke risico's voor de mens en het milieu in het algemeen ten gevolge van deze opslagplaats";

3.4.4.2. Overwegende dat, zoals de verwerende partij doet gelden, het niet aanduiden van de petroleumopslag op het grondplan geen doorslaggevend argument blijkt te zijn geweest bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag en de integrale weigering ervan; dat het aldus gaat om een overtollig motief; dat de kritiek op dat motief dan ook niet moet worden onderzocht,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 22 maart 1995, waarbij het beroep dat Jozef VANDEVELDE en Veronique STOCKER hadden ingediend tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 8 september 1994 houdende weigering van de vergunning voor het exploiteren van een mestkippenbedrijf aan de Bergstraat 49 te Sint-Katelijne-Waver (Onze-Lieve-Vrouw-Waver), ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op acht-duizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenendertig mei tweeduizend en een, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.